Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau		SO
Pedagogische eenheid		34074 - 112078
Instellingsnummer		34074
Instelling		Vrij Technisch Instituut Brugge
	directeur	Jozef LORIDAN
	adres	Boeveriestraat 73 - 8000 BRUGGE
	telefoon	050-33.35.02
	fax	050-33.37.57
	e-mail	info@vtibrugge.be
	website/URL	http://www.vtibrugge.be
Inrichtende macht/Bestuur		971226 - Vrije Technische Instituten van Brugge te BRUGGE
	adres	Boeveriestraat 73 - 8000 BRUGGE
Scholengemeenschap		111575 - SGKSO Sint-Maarten VZW te BRUGGE
	adres	Wapenmakersstraat 14 - 8000 BRUGGE
CLB		114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
	adres	Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
Tijdstip doorlichting		van 28 september 2009 tot 2 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam		
Inspecteur-verslaggever		Gabriël Poppe
Teamleden		Jo Coeman Dirk Diepers Alex Maes Eric Suys Rik Tanghe Erik Van Nieuwenhuyze
Deskundige(n) behorend tot de administratie		nihil
Externe deskundige(n)		Nihil
Datum van bespreking met de instelling		11 december 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING ... 3
2 RELEVANTE KENMERKEN ... 4
3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING ... 5
3.1 (Leer)prestaties in de focus ... 5
3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 6
3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 6
4 KWALITEITSPROFIEL ... 7
5 RESULTATEN ... 9
5.1 (Leer)prestaties ... 9
5.2 Schoolloopbaan ... 17
5.3 Outcomes ... 17
5.3.1 Aansluiting arbeidsmarkt ... 17
5.4 Tevredenheid ... 18
6 ASPECTEN VAN DE WERKING ... 19
6.1 Algemeen ... 19
6.1.1 Kwaliteitszorg ... 19
6.2 Personeel ... 19
6.2.1 Personeelsbeheer ... 19
6.2.2 Professionalisering ... 19
6.3 Logistiek ... 20
6.4 Onderwijskundig ... 20
6.4.1 Curriculum ... 20
6.4.2 Begeleiding ... 20
6.4.3 Evaluatie ... 21
7 STERKTES EN ZWAKTES ... 23
7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is ... 23
7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren ... 23
7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren ... 23
8 ADVIES ... 24
9 REGELING VOOR HET VERVOLG ... 25

1 INLEIDING

Van 28 september 2009 tot 2 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- méér dan twee vestigingsplaatsen (twee voor het voltijds onderwijs, een voor het dbso)
- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- deelname aan specifieke projecten (proeftuin, Comenius, …)

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Aardrijkskunde	J
Geschiedenis	J

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting	
Derde graad BSO Auto	Auto
Derde graad BSO Auto	Auto-elektriciteit
Derde graad BSO Auto	Carrosserie
Derde graad BSO Auto	Carrosserie- en spuitwerk
Derde graad BSO Bouw	Schilder-decorateur
Derde graad BSO Bouw	Schilderwerk en decoratie
Derde graad BSO Grafische communicatie en media	Drukken en afwerken
Derde graad BSO Grafische communicatie en media	Meerkleurendruk-drukwerkveredeling
Derde graad BSO Hout	Houtbewerking
Derde graad TSO Grafische communicatie en media	Multimedia
Derde graad TSO Grafische communicatie en media	Printmedia
Derde graad TSO Hout	Houttechnieken
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Industriële wetenschappen
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Podiumtechnieken
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Stuur- en beveiligingstechnieken

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen
Kwaliteitszorg
Kwaliteitssysteem
Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

	DL-f
Output	
Outcomes	
Aansluiting arbeidsmarkt	J

4 KWALITEITSPROFIEL

Het Vrij Technisch Instituut te Brugge is een grote TSO/BSO-school met bijzondere aandacht voor een gunstig leer- en leefklimaat en een leerlinggericht onderwijs dat afgestemd is op vervolgonderwijs en/of een bij de opleiding aansluitende tewerkstelling.

De leerprestaties zijn van een goed niveau. Er zijn slechts enkele structuuronderdelen waar de school momenteel nog niet kan aantonen dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden omwille van een nog niet optimale planning, gebrek aan interne kwaliteitsbewaking en/of de veiligheidsproblematiek in de werkplaats carrosserie. De vakgroepen sturen het didactische leerproces soms nog te weinig aan, waardoor er nog groeikansen zijn voor horizontale en verticale samenwerking en het uitzetten van duidelijke leerlijnen.

De school doet lovenswaardige inspanningen om de leermiddelen te actualiseren en beschikt voor haar ruime aanbod van nijverheidstechnische studierichtingen over een voorbeeldige uitrusting. Er is groeiende aandacht voor ICT-integratie in het onderwijsleerproces. Hoewel er al een aantal werkplaatsen en lokalen opgefrist werden en voorzien van een actuele uitrusting, is in de vestiging Boeveriestraat de infrastructuur niet steeds aangepast aan de moderne onderwijsnoden.

In het kader van kwaliteitszorg werden allerhande enquêtes georganiseerd (welbevinden van de leerlingen, de tevredenheid van de ouders, de ervaringen van de nieuwe leraren, evaluatie, …). De verzamelde gegevens worden geanalyseerd, maar de bevindingen leiden niet altijd tot gerichte bijsturingen. Kansen om tot bewuste zelfevaluatie en –reflectie op schoolniveau te komen, blijven nog onbenut.

De school heeft opmerkelijk veel aandacht voor de afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt. De tewerkstellingsresultaten en de resultaten in het vervolgonderwijs zijn goed. Er zijn veel contacten met bedrijven (o.a. via convenanten, stages en werkplekleren), maar de organisatie, de begeleiding en de administratie van de stages voldoet nog niet volledig aan de regelgeving.

Het geheel aan initiatieven en inspanningen om de leerlingen te begeleiden zorgt voor een aangenaam en warm schoolklimaat, dat zonder twijfel gunstige effecten heeft op de leerprestaties. Op schoolniveau is de leerbegeleiding behoorlijk uitgebouwd. De koppeling aan de werking rond gelijke onderwijskansen is doordacht en waardevol. De leerlingenbegeleiding stoelt op een breed gedragen visie en wordt organisatorisch goed ondersteund en opgevolgd. De zorgbehoeften van de leerlingen en welke afspraken de school daarover maakt, worden helder geregistreerd in een leerlingvolgsysteem dat stilaan helemaal is ingeburgerd. De kwaliteit van de leerbegeleiding op klasniveau en van het cursusmateriaal zijn nog erg leraarafhankelijk. Remediëringsinspanningen ontbreken soms en worden nog onvoldoende geregistreerd. Het multipliceren van de aanwezige kennis vormt een uitdaging. Bij keuzemomenten organiseert men in de overgangsjaren verschillende nuttige activiteiten rondom studie en beroepskeuze.

Beginnende leraren worden goed opgevangen en begeleid. Het belang van vakgroepwerking, het gezamenlijk plannen van leerstof en leerlijnen en het implementeren van nieuwe werkvormen wordt wel gepromoot, maar nog onvoldoende opgevolgd. De school heeft nog geen behoeftenonderzoek gedaan inzake nascholing, maar de deskundigheidsbevordering voor de technische en praktische vakken is wel intens en gericht op maximale aansluiting bij de arbeidswereld.

De school heeft nog geen effect bereikt om de evaluatie te laten aansluiten bij de eindtermen en de leerplannen. De evaluatiepraktijk wordt onvoldoende systematisch aangestuurd, zodat er leraar- en vakgroepgebonden grote kwaliteitsverschillen worden vastgesteld. De kwaliteit van de evaluatiepraktijk hangt samen met de diepgang van de leerplanrealisatie. In die vakken waar de leerplannen een kwalitatieve invulling krijgen, is ze representatief. In sommige vakken met een onvoldoende leerplanrealisatie heeft zij onvoldoende validiteit. Deze tweeledigheid heeft te maken met de mate waarin de vakgroepen al dan niet afspraken maken over de manier van evalueren. De besteding van de onderwijs- en evaluatietijd, de mate waarin de evaluatie wordt geïntegreerd in het leerproces en de effectiviteit ervan worden op beleidsniveau niet systematisch opgevolgd en aangestuurd zodat er leraar-, vak- en studierichtinggebonden grote verschillen zijn.

Samenvattend kan worden gesteld dat het aangename en positieve schoolklimaat (zowel voor leerlingen als voor het korps), de afstemming op de tewerkstelling en het vervolgonderwijs, het degelijk gestructureerd beleid en de goede materiële uitrusting voor de meeste studierichtingen sterke troeven zijn van het VTI. Op onderwijskundig vlak worden heel wat uitdagingen op een ernstige manier uitgewerkt. Door al deze

initiatieven duidelijk te situeren in een transparant en goed gestructureerd schoolbeleid, kunnen het rendement en het draagvlak nog worden verbeterd.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Aardrijkskunde (TSO II en III)

Voldoet

Vaststellingen

- In de tweede graad worden de leerplandoelstellingen nipt gerealiseerd. Door het onvoldoende bewaken van de voorziene vorderingen in de loop van het schooljaar ontstaat er een achterstand die voor hiaten zorgt met betrekking tot de keuzethema's in beide leerjaren en 'Verstedelijking' in het tweede leerjaar. De nieuwe dynamiek die recentelijk op gang gebracht werd, voorziet in de nodige bijsturing. Er wordt leerplangericht gewerkt voor zover de infrastructuur het toelaat.
- In de derde graad worden de leerplandoelstellingen voldoende gerealiseerd. In het eerste leerjaar wordt planmatig gewerkt, maar werd vorig schooljaar 'West-Europese weer' en 'Klimaten' in tegenstelling tot de planning nog niet behandeld. Niettegenstaande het aantal beschikbare lessen ruim volstaat om de richtlijnen van het leerplan te volgen, is er in het tweede leerjaar een te beknopte behandeling van 'Draagkracht en mondiale verschuivingen'. Dit is het gevolg van een gebrek aan leerplangericht en planmatig werken, waardoor er voor 'Opbouw en afbraak van fysische landschappen' dubbel zoveel tijd gebruikt wordt als het leerplan suggereert en dit thema uitgebreid wordt met niet vereiste inhouden. Naar aanleiding van de excursie wordt het onderdeel 'Onderzoeks- en ICT-vaardigheden' kwaliteitsvol ingevuld.
- De lessen zijn op beide campussen verdeeld over een groot aantal lokalen die niet als leerkrachtige omgeving zijn ingericht. Het ontbreken van vaklokalen waar een vaste computer met internetverbinding, een dataprojector en de basiskaarten permanent als wandkaart beschikbaar zijn, weegt op het leerplangericht werken. Talrijke leerplandoelen steunen immers op beeldwaarneming en het situeren op kaarten is een permanent aandachtspunt. Op de campus Zandstraat ontbreekt het bovendien aan minimaal vereist materiaal. De materiële uitrusting van de lokalen laat niet steeds toe de opgedane inzichten uit de nascholing in de praktijk om te zetten.
- De leerlingen beschikken over duidelijk studiemateriaal. De verwerking ervan in leerlingactieve werkvormen is leraarafhankelijk. Enkele leraren maken gebruik van het elektronisch leerplatform voor ondersteuning.
- Door de meeste leden van de vakgroep wordt zowel pedagogisch-didactische als vakgebonden nascholing gevolgd. Er is horizontaal overleg, maar de vakgroep functioneert niet als een lokale leer- en werkgemeenschap. De kansen om de kwaliteit te verhogen door onderling overleg en reflectie met betrekking tot leerplanstudie, werkvormen, evaluatie en de multiplicatie van de gevolgde nascholing worden niet benut.
- De evaluatie gebeurt aan de hand van duidelijk opgestelde vragen, vaak met gebruik van bronnenmateriaal. De validiteit van de scores door een voldoende koppeling van de vragen aan de leerplandoelstellingen en het bewaken van een evenwicht tussen vaardigheden en kennis is door de hiaten in de behandeling van het leerplan in de tweede graad niet gewaarborgd. In het tweede leerjaar van de derde graad is de validiteit niet aanwezig door het gebrek aan evenwicht tussen de inhouden uit de fysische en deze uit de socio-economische thema's en het gebrek aan leerplangericht werken. In datzelfde leerjaar zorgen de minimale frequentie van de toetsen voor dagelijks werk, de inhoud ervan en de afname op het einde van de semesters niet voor ondersteuning van de leerlingen. De resultaten ervan leveren op dat moment geen informatie meer die nog kan benut worden voor de bijsturing van het leerproces.
- De aandacht om op basis van zelfevaluatie het leerproces en de leerlingenevaluatie bij te sturen bevindt zich in het beginstadium van een ontwikkelingstraject.

Geschiedenis (TSO II en III)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet globaal. De doordachte planning met verwijzing naar de verschillende categorieën leerplandoelstellingen en de gerichte samenwerking zorgt dat de leerplanrealisatie van de tweede en de derde graad bij elkaar aansluiten.
- De ordening van de leerinhouden in de zelfsamengestelde cursus die in elk leerjaar gebruikt wordt, spoort met de leerplancriteria. Vooral de bijhorende oefeningen en opdrachten tonen voldoende aandacht voor de diachrone en probleemstellende benadering.
- De aandacht voor het globaal historisch referentiekader komt weinig expliciet aan bod. De verwijzing naar het toepassingsniveau binnen de actuele maatschappelijke context via bijkomende teksten toont evenwel de aandacht voor een geïntegreerde aanpak en helpt het historisch inzicht ontwikkelen.
- Wisselende werkvormen en de frequente ondersteuning van ICT bevorderen mede de ontwikkeling van de historische vaardigheden. De gebrekkige vooropleiding en instroomproblematiek is overwegend verantwoordelijk voor het geringe niveau dat hierbij behaald wordt. De toepassing van de desbetreffend recent ontwikkelde leerlijnen is nog te weinig aantoonbaar.
- Lesobservaties tonen een dynamisch onderwijsleerproces met veel aandacht voor de actieve inbreng van een geboeide lesgroep. Het begeleid zelfstandig leren vindt aarzelend ingang.
- De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten.
- Extramurale activiteiten en/of projecten hebben voldoende aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen en vervolledigen de leerplanrealisatie.
- De leerlingenevaluatie is valide. Ze ligt in het verlengde van het leerplangericht onderwijsleerproces en toont een evenwichtige peiling naar historische kennis, inzicht en vaardigheden.
- De aandacht voor remediëring is aantoonbaar. De formele schooloverstijgende vakgroepwerking, de collegiale reflectie en de zelfevaluatie hebben nog veel groeimogelijkheden.

Auto (BSO III)

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor PV en TV autotechniek worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Uit gesprekken en vaststellingen blijkt dat bij het verdelen van de lesopdrachten voor eenzelfde vak in hetzelfde leerjaar of het daaropvolgende leerjaar een aantal leerinhouden niet aangeboden worden. De betrokken leerplandoelstellingen worden hierdoor niet in voldoende mate gerealiseerd. Door deze versnippering van lesopdrachten en een niet gelijkvormige en onvolledige registratie van de verworven competenties kan men voor PV autotechniek niet aantonen dat alle doelstellingen (o.a. onderhouds- en herstellingswerkzaamheden, montage van randorganen, motoren en carrosserieonderdelen) in voldoende mate gerealiseerd worden bij alle leerlingen. Men beschikt nog niet over een goed uitgewerkte opdrachtenreeks waarin alle leerplandoelstellingen opgenomen zijn, maar er is wel een aanzet en de bereidheid bij verschillende leraren om hier werk van te maken. Voor TV autotechniek worden sommige leerplandoelstellingen in onvoldoende mate gerealiseerd (o.a. garagebedrijven, tekeningen, schema's, hydraulische en pneumatische kringen). De nadelen van de versnippering van opdrachten worden wel gedeeltelijk gecompenseerd door de specialisatie van de leraren, waardoor men op een aantal vlakken vaak verder gaat dan de minimale leerplanvereisten. De stageactiviteiten worden niet vooraf beschreven in een activiteitenlijst en nadien ook niet beschreven in een stageverslag, maar ze zijn wel representatief voor de doelstellingen. Er werd vastgesteld dat deze vaststellingen, zij het in mindere mate, ook gelden voor de studierichting Autotechnieken (TSO III).
- De vakbekwaamheid van de leraren, de leerlingenbegeleiding en de interactie zijn goed. Voor TV autotechniek sluit het cursusmateriaal voldoende aan bij de leerplaninhouden, maar voor sommige deelvakken kan de cursus beter gestructureerd worden. Voor PV autotechniek is er nood aan een goed gestructureerde opdrachtenreeks en vakoverleg. De vakdeskundigheid van de leraren is goed, maar de samenwerking is nog voor verbetering vatbaar. Sommige lessen worden niet georganiseerd in een vaklokaal en verlopen daardoor vrij theoretisch.

- De werkplaatsinfrastructuur is verspreid over verscheidene (thema- of leraargebonden) werkplaatsen. Sommige van deze werkplaatsen ogen oud en wanordelijk en zijn toe aan een opfrisbeurt. De uitrusting is goed en voldoet aan de vereisten van het leerplan en de vigerende reglementering. Naast geactualiseerd materiaal en motoren staat er ook nog veel verouderd materiaal. Niet elke werkplaats beschikt over een nabijgelegen vaklokaal.
- De evaluatie voor PV is representatief voor de leerplandoelstellingen, deze voor TV is overwegend gebaseerd op theoretische kennis en reproductie, hoewel er ook enkele voorbeelden zijn van examens met een goede verhouding tussen kennis- en inzichtvragen. De opvatting en uitwerking van de geïntegreerde proef (GIP) voldoet niet. De opdracht bestond vorig schooljaar uitsluitend uit een beperkt deelfacet van de opleiding, zonder een geïntegreerde inbreng van de belangrijkste vakken en een bewijs van realisatie van de hoofddoelstellingen van de opleiding. De proef is nog geen samenhangend geheel van opdrachten waarin de praktische uitvoering, de gebruikte technieken, gereedschappen en meet- of diagnoseapparatuur een essentiële rol spelen. De externe jury wordt enkel bij de eindbeoordeling van de proef betrokken.

Auto-elektriciteit (BSO III, 3)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor PV en TV autotechniek worden in voldoende mate gerealiseerd. Uit cursusmateriaal, gesprekken en vaststellingen blijkt dat voor TV autotechniek de voorgeschreven leerinhouden consecutief aangeboden worden. Voor PV autotechniek beschikt men over een nog verder uit te werken opdrachtenreeks waarin de belangrijkste leerplandoelstellingen opgenomen zijn. De stages zijn goed georganiseerd, maar kunnen nog meer op auto-elektriciteit afgestemd worden.
- De leerlingenbegeleiding en de interactie zijn goed. Voor TV autotechniek sluit het cursusmateriaal voldoende aan bij de leerplaninhouden. Praktijk wordt door dezelfde leraar gegeven waardoor integratie van PV en TV vlot verloopt.
- De werkplaats en het vaklokaal grenzen aan elkaar en zijn goed uitgerust. De uitrusting is geactualiseerd en voldoet aan de vereisten van het leerplan en de vigerende reglementering.
- De evaluatie voor PV en TV is representatief voor de leerplandoelstellingen. De opvatting en verslaggeving van de geïntegreerde proef voldoet niet. Een theoretisch werk per vier leerlingen, zonder vermelding van een duidelijke praktische opdracht en taakverdeling, beantwoordt niet aan de verwachtingen van een kwaliteitsvolle GIP waarin de leerling kan tonen wat de essentie van zijn opleiding is. De verslaggeving bestond vorig schooljaar uitsluitend uit een theoretisch werk, zonder een beschrijving van de opdracht of een duidelijke verwijzing naar de praktische activiteiten. De externe jury wordt enkel bij de eindbeoordeling van de proef betrokken.

Carrosserie (BSO III) en Carrosserie- en spuitwerk (BSO III, 3)

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen voor TV en PV Carrosserie worden in BSO III en BSO III,3 niet in voldoende mate gerealiseerd. Voor praktijk gebruikt men een niet aan de vigerende reglementering aangepaste schuurruimte, spuitcabine en verflabo. Voor de studierichting Carrosserie blijkt uit gesprekken en vaststellingen dat men voor PV Carrosserie wel stofmaskers gebruikt, maar dat de beschikbare schuurruimte niet gebruikt wordt waardoor de leerplandoelstellingen m.b.t. veilig werken niet in voldoende mate gerealiseerd worden. De leerplandoelstellingen en –inhouden van TV Carrosserie (o.a. carrosseriebedrijven, planning en organisatie van werkzaamheden, kostprijsberekening, tekeningen, schema's, krachten, evenwicht, spanningen, overbrengingen, montagevoorschriften, elektrisch systeem, basisonderhoud, bescherming) worden niet in voldoende mate gerealiseerd. TV en PV worden niet geïntegreerd aangeboden en de afstemming op elkaar is niet gegarandeerd. Voor het specialisatiejaar Carrosserie- en spuitwerk betreft het tekort de leerplandoelstellingen en –inhouden van PV Carrosserie voor de cluster 'realisaties auto' en de verplichte keuzecluster (te kiezen uit nieuwbouw, industriële painting, composietmaterialen of special painting). De kwaliteit van de uitgevoerde werkopdrachten voldoet, maar de nadruk ligt sterk op minder motiverende basistechnieken (plaatwerk in het eerste leerjaar, voorbereiding en basisspuitwerk in het specialisatiejaar). Voor TV Carrosserie wordt de

keuzecluster niet aangeboden en kan men niet aantonen dat alle leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden. De stages sluiten voldoende aan bij de leerplandoelstellingen, maar een stageactiviteitenlijst en stageverslag ontbreken.

- De leerlingenbegeleiding en de interactie zijn goed voor de technische en praktische vakken. Het lesrendement en de motivatie kunnen echter geoptimaliseerd worden door een geïntegreerde benadering en betere afstemming van theorie en praktijk, een consecutief uitgewerkte opdrachtenreeks voor PV praktijk en het gebruik van geactualiseerd en op het leerplan afgestemd cursusmateriaal voor TV.
- De werkplaatsinfrastructuur en -uitrusting voldoen niet aan de eisen van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Een goede schuurruimte ontbreekt en de ontoereikende afscherming wordt niet gebruikt. De schuurruimte, de spuitcabine en het verflabo voldoen niet aan de vigerende reglementering.
- De evaluatie is enkel representatief voor de gerealiseerde leerplandoelstellingen, maar niet voor de totaliteit van de opleiding. Sommige leerstofgehelen worden niet geëvalueerd, terwijl andere te sterk worden benadrukt. Voor TV is de evaluatie overwegend reproductief. De verslaggeving van de geïntegreerde proef, die bestaat uit een fotomontage en een summiere beschrijving van een carrosserieherstelling op de stageplaats verschilt op een prijsberekening na, nauwelijks tussen deze van het tweede leerjaar Carrosserie en het specialisatiejaar. Het is nog geen geïntegreerd geheel waarbij de eigen werkzaamheden, gebruikte technieken en belangrijkste vaardigheden van de opleiding aan bod komen. De praktische realisatie staat volledig los van het verslag. De externe jury wordt enkel bij de eindbeoordeling van de proef betrokken.

Elektriciteit-elektronica (TSO III)

Voldoet

Vaststellingen

- In het eerste leerjaar gebruikt de school voor het eerst het nieuwe leerplan, waarvan het concept uitgaat van door de leerlingen te verwerven competenties en een vakoverschrijdende geïntegreerde benadering van het leerproces. Bij de implementatie worden de doelstellingen echter opnieuw over diverse vakken verdeeld. In het tweede leerjaar maakt de school nog gebruik van het ‘oude’ leerplan. De leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte van de studierichting worden in voldoende mate gerealiseerd en nagenoeg alle leerinhouden komen aan bod.
- De onderwerpen voor de geïntegreerde proef zijn afgestemd op beide aspecten van de opleiding, elektriciteit en elektronica, met een lichte voorkeur voor de elektronicacomponent. De inbreng van de algemene vakken bij de proef is beperkt.
- Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch en gestructureerd op. Deze opdracht wordt gedelegeerd naar de betrokken technisch adviseur.
- In de vakwerkgroep overleggen de leraren vooral over de organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. De pedagogisch-didactische aspecten zoals het uitschrijven van leerlijnen, het gebruik van activerende werkvormen en de evaluatiepraktijk maken in mindere mate deel uit van het overleg. De leraren volgen vooral vakgerichte nascholing.
- De materiële uitrusting is uitstekend en ICT wordt gepast geïntegreerd in de diverse vakken.
- Het cursusmateriaal en de labopdrachten zijn over het algemeen gestructureerd en leerlingvriendelijk geformuleerd.
- De goede zorgen van de meeste leraren staan garant voor een goede begeleiding van de leerlingen tijdens de lessen en bij het uitvoeren van de labopdrachten en de geïntegreerde proef.
- De leerlingenevaluatie verloopt zeer conventioneel en slechts in beperkte mate gelijkgericht. Men focust, op enkele uitzonderingen na, vooral op het product en weinig op het proces. De evaluatiegegevens worden door de leraren nagenoeg niet gebruikt voor de bijsturing van hun pedagogisch-didactisch handelen. De externe juryleden worden te laat betrokken bij de geïntegreerde proef.

Houtbewerking (BSO III), Houttechnieken (TSO III)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerlingen bereiken individueel of in kleine groep de leerplandoelstellingen. De jaarplannen geven een zicht op de verdeling van de doelen in projecten. De doelstellingen zijn echter niet onmiddellijk herkenbaar binnen de opdrachtomschrijving. Bij de aanvang van ieder leerjaar worden methodologische oefeningen (zaag- en steekoefeningen) gegeven. In de context van de leerlijn behoren deze oefeningen tot de tweede graad. Op gebied van CAD, CAM en CNC krijgen de leerlingen een goede basisopleiding. De laatste jaren wordt het gebruik van ICT meer en meer geïmplementeerd. Er wordt creatief omgegaan met het inkleden van bepaalde doelstellingen; zo worden de doelen en inhouden in het kader van kunststijlen projectmatig uitgewerkt in samenwerking met Brugse musea.
- Per trimester is er overleg met alle leraren van het studiegebied Hout. Hier wordt vooral informatie meegedeeld. Het bespreken van pedagogisch-didactische aspecten gebeurt eerder per lerarenteam. Er zijn stappen ondernomen om het aantal PV- en TV-leraren te beperken binnen één klasgroep. De projecten zijn geïntegreerd opgebouwd. De leraren engageren zich om nascholingen te volgen.
- Leerlingen zijn tevreden over de begeleiding. Om de motivatie van de leerlingen te stimuleren laten de leraren ruimte voor eigen inbreng. Binnen een projectonderdeel krijgen de leerlingen een stuk zelfstandigheid en verantwoordelijkheid toegewezen. Dit wordt door de leerlingen sterk geapprecieerd. In de machinezaal en in het CNC-lokaal is er continu toezicht door een leraar. De leerlingen dragen hun persoonlijke beschermingsmiddelen. De leerlingen hebben goed uitgewerkte en gestructureerde cursussen.
- De minimale materiële vereisten zijn ter beschikking. De school heeft een goed uitgeruste en hedendaagse machinezaal, voorzien van de nodige snijgereedschappen en beschermingsmiddelen. De indienststellingsverslagen van de machines zijn voor handen. Door de nauwe contacten met een machinebouwer worden de machines regelmatig geüpdatet en goed onderhouden. De CNC-machine is vernieuwd. De stofafzuiging voldoet niet. De stofconcentratie in dit lokaal is zeer hoog. Ook tijdens het verwerken van MDF wordt het stof in het CNC-lokaal onvoldoende afgezogen. Door de stofproductie is de ligging van de spuitcabine niet ideaal. Het labo, het vaklokaal en de vakbibliotheek zijn te bescheiden ingericht.
- De uitgewerkte dossiers van de geïntegreerde proef zijn goed en verzorgd opgebouwd. De externe jury is echter onvoldoende betrokken bij de opdracht en de evaluatie van het proces. De school organiseert voor alle leerlingen stage. De organisatie van de stage verloopt echter niet volledig conform de vigerende regelgeving (SO 2002/09). Zo ontbreekt op een aantal documenten de naam van de stagebegeleider. Het verslag van het stagebezoek, ingevuld door de stagebegeleider, bevat weinig begeleidingsaccenten (opvolging, advies, bijsturing).
- In de Houtbewerking is de evaluatie- en rapporteringspraktijk niet afgestemd op het leerplanconcept van projectmatig werken. De school opteert voor klassieke toetsen, trimestriële examens en mondeling examen, wat haaks staat op het leerplanconcept. In de toetsen en proefwerken worden de basisleerplandoelstellingen onvoldoende geëvalueerd. Het gros van de vragen betreft uitbreidingsdoelstellingen. Er zijn evenmin evaluatiecriteria vooropgesteld. De attituden krijgen wel de nodige aandacht. Zowel in Houtbewerking als in Houttechnieken komt het afnemen van identieke proefwerken gedurende opeenvolgende jaren nog altijd voor. Hier kan aan de validiteit worden getwijfeld. Er zijn instrumenten ontwikkeld om het portfolio[1] van de leerling op te bouwen. Zelfevaluatie wordt beperkt toegepast.

Industriële wetenschappen (TSO III)

Voldoet

Vaststellingen

- Het studiepeil van de technische vakken in de vakgebieden mechanica, elektriciteit en elektronica volstaat. De leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte van de studierichting worden in voldoende

[1] Een portfolio geeft een overzicht van de bereikte competenties.

mate gerealiseerd en nagenoeg alle voorgeschreven leerinhouden komen aan bod. De leerlingen krijgen een fundamentele vorming die reële kansen biedt om te slagen in het hoger onderwijs.

- De leerplandoelstellingen m.b.t. materiaalstudie en meettechniek in het lab mechanica worden gerealiseerd, zij het met beperkte diepgang wat hydraulica betreft. De leerlingen werken zelfstandig aan de voorgeschreven opdrachten en halen daarbij het nagestreefde niveau. Zij maken voldoende, gestructureerde labverslagen. Het cursusmateriaal is over het algemeen up-to-date.
- De uitrusting en de leermiddelen voldoen ruimschoots aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.
- Het na en door elkaar gebruiken van 2D- en 3D-CAD software heeft geen meerwaarde en vermindert de efficiëntie. De noodzakelijke integratie van technisch tekenen, technologie en praktijk wordt nog niet ten volle gerealiseerd.
- De geïntegreerde proeven zijn, wat inhoud en niveau betreft, relevant voor de studierichting. De uitvoeringsaspecten worden niet verwaarloosd. De inbreng van de algemene vakken bij de proef is evenwel beperkt.
- Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch en gestructureerd op. Deze opdracht wordt gedelegeerd naar de betrokken technisch adviseur.
- In de vakwerkgroep overleggen de leraren vooral over de organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. De pedagogisch-didactische aspecten zoals het uitschrijven van leerlijnen, het gebruik van activerende werkvormen en de evaluatiepraktijk maken in mindere mate deel uit van het overleg.
- De leraren volgen vooral vakgerichte nascholing.
- De integratie van ICT is leraargebonden.
- De professionaliteit van de meeste leraren staat garant voor een goede begeleiding van de leerlingen tijdens de lessen en bij het uitvoeren van de labopdrachten en de geïntegreerde proef.
- De leerlingenevaluatie verloopt zeer conventioneel en slechts in beperkte mate gelijkgericht. Men focust, op enkele uitzonderingen na, vooral op het product en weinig op het proces. De evaluatiegegevens worden door de leraren nagenoeg niet gebruikt voor de bijsturing van hun pedagogisch-didactisch handelen. De externe juryleden worden pas op het einde betrokken bij de geïntegreerde proef.

Podiumtechnieken (TSO III)

Voldoet

Vaststellingen

- Het studiepeil spoort met het profiel van deze finaliteitgerichte studierichting. De leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte worden nagenoeg volledig gerealiseerd.
- Er wordt hoofdzakelijk projectmatig gewerkt en de leerinhouden worden geïntegreerd aangeboden zonder de noodzakelijke theoretische vorming rond mechanica, elektriciteit en elektronica uit het oog te verliezen.
- De samenwerking met bedrijven, productiehuizen, culturele centra, concertgebouwen, theaters, toneelverenigingen, koren en artiesten verloopt vlot.
- De uitrusting en de leermiddelen voldoen aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. ICT wordt gepast geïntegreerd met de nadruk op het efficiënt zoeken van informatie.
- De leerlingen werken met een toenemende graad van zelfstandigheid en sterk gemotiveerd aan de diverse opdrachten en worden daarbij goed begeleid door de leraren.
- Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch en gestructureerd op. Deze opdracht wordt gedelegeerd naar de betrokken technisch adviseur.
- In de vakwerkgroep overleggen de leraren vooral over de organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. De pedagogisch-didactische aspecten zoals het uitschrijven van leerlijnen, het gebruik van activerende werkvormen en de evaluatiepraktijk maken in mindere mate deel uit van het overleg.
- De leraren volgen vooral vakgerichte nascholing.
- De leerlingenevaluatie verloopt conventioneel. Men focust naast het product, ook op het proces. De evaluatiegegevens worden door de leraren nagenoeg niet gebruikt voor de bijsturing van hun pedagogisch-didactisch handelen.

Schilderwerk en decoratie (BSO III) en Schilder-decorateur (BSO III, 3)

Voldoet

Vaststellingen

- De school zit hier momenteel in een overgangsfase van het modulaire systeem naar het lineaire systeem. Dit verslag beperkt zich dan ook hoofdzakelijk tot vaststellingen die te maken hebben met de aanpak van deze overgang.
- Het eerste leerjaar van de studierichting Schilderwerk en decoratie werd vorig jaar opnieuw binnen het lineaire concept georganiseerd. De vakwerkgroep heeft de leerplandoelstellingen die hier aan bod kunnen komen duidelijk afgebakend, gepland en ook gerealiseerd. Er wordt gewerkt via een achttal totaalopdrachten (projecten) in educatieve werkhoeken. De basiscompetenties met betrekking tot het voorbereiden en het uitvoeren van manueel schilderwerk, decoratief werk, behangwerk en het aanbrengen van soepele vloerbekleding worden aangeleerd. Er is voldoende variëteit aan materialen, gereedschappen en technieken ingebed. De aandacht voor het berekenen van hoeveelheden en prijzen en voor het aspect veiligheid is prominent aanwezig. De theoretische lessen worden los van de praktische lessen georganiseerd; de samenhang bewaken blijft een opdracht voor de vakwerkgroep.
- Het tweede leerjaar van de studierichting Schilderwerk en decoratie wordt dit schooljaar voor het eerst opnieuw lineair georganiseerd. Hier wordt het onderwijsproces opgevat als werkplekleren: de leerlingen voeren, in opdracht van de school, realistische verfraaiingswerken uit. Deze realisaties getuigen van een kwaliteitsvolle aanpak en voldoende leerplangerichtheid. Diverse decoratieve technieken, schildertechnieken en behangtechnieken krijgen voldoende aandacht. Hoewel minimaal, wordt ook het pistoolschilderen aangeleerd. Het plaatsen van soepele vloerbekleding komt echter te weinig aan bod, hier dient de school bij te sturen. Sporadisch wordt het leggen van laminaat (uitbreidingsleerstof) aangeleerd.
- De studierichting Schilder-decorateur (BSO III,3) wordt dit schooljaar voor het laatst modulair ingericht. De school biedt de basiscompetenties van marmer- en houtimitatie aan. Vanaf volgend schooljaar zal het leerplan ‘Decoratie en restauratie schilderwerk’ worden gevolgd.
- De dagelijkse begeleiding tijdens de praktijklessen gebeurt voorbeeldig. De leerlingen krijgen de kans om verantwoordelijkheid te nemen en er is een groeiproces naar zelfstandig werken. De leerlingendossiers voor begeleiding en remediëring daarentegen bevatten weinig informatie en er zijn nagenoeg geen remediërende voorstellen terug te vinden.
- Aan de minimale vereisten om het leerplan te realiseren wordt voldaan. Er is geen gebrek aan gereedschappen en materialen.
- De aansluiting en afstemming op de arbeidsmarkt krijgt gestalte via bedrijfsbezoeken, de organisatie van demo's door leveranciers of bedrijven, de organisatie van de stages en de geïntegreerde proef. De organisatie van de stage verloopt echter niet volledig conform de vigerende regelgeving (SO 2002/09). Zo ontbreekt de stageactiviteitenlijst, de stageschriften (verslagen) van de leerlingen worden niet steeds geviseerd en gesigneerd en ontbreekt op een aantal documenten de naam van de stagebegeleider.
- De evaluatie- en rapporteringpraktijk, gebaseerd op het permanent in kaart brengen van de verworven competenties bij de leerlingen, werd bij de overgang naar het lineaire concept niet meegenomen. Dit is een gemiste kans. Men is teruggevallen op een klassiek en weinig informatief evaluatie- en rapporteringssysteem, namelijk: punten opgedeeld in praktische en technische vakken. Op deze wijze kan de school nagenoeg niet aantonen dat ze voor elke individuele leerling de leerplandoelstellingen heeft georganiseerd. Er worden ook opnieuw examenperiodes georganiseerd, wat haaks staat op het leerplanconcept van projectmatig werken. Binnen de praktische vakken is zelfevaluatie stilaan aan het inburgeren.

Studiegebied Grafische communicatie en media - studierichtingen Drukken en afwerken (BSO III), Meerkleurendruk-drukwerkveredeling (BSO III, 3), Printmedia (TSO III) en Multimedia (TSO III)

Voldoet

Vaststellingen

- Het studiepeil van de vakken van het specifiek gedeelte binnen het studiegebied Grafische communicatie en media voldoet. De infrastructuur, de materiële voorzieningen, de vakinhoudelijke deskundigheid en de inzet van de meeste leraren zijn sterke punten.

- Er zijn echter ook werkpunten. Een gebrek aan didactisch inzicht, gelijkgerichtheid en vak- en studierichtingoverstijgende coördinatie remt het leerrendement af. In enkele gevallen leidt dat tot hiaten en overlappingen in de leerplanrealisatie. De complementariteit tussen de vakken wordt nog onvoldoende ervaren als hefboom om tot collectieve kwaliteitswinst te komen. Leraarafhankelijk zijn er ook heel wat voorbeelden van goede praktijk, maar waardevolle inzichten en instrumenten slagen er te moeizaam in om hun isolement te doorbreken en tot het hele lerarenteam door te dringen.
- De vakgroep coördineert vooral rond praktisch-organisatorische thema's, terwijl het didactisch handelen nauwelijks aandacht krijgt. De leraren nemen vaak deel aan vakgebonden nascholingen, maar het niveau van de algemeen pedagogische professionalisering blijft bescheiden.
- Sterk punt is dat de lesopdrachten uitgaande van grondige leerplanstudie worden verdeeld. In die studierichtingen waar de doelstellingen te eenzijdig in theoretische en praktische subvakken worden ingedeeld, vervaagt het geïntegreerd leerplanconcept.
- In Multimedia bevatten de planningsdocumenten voldoende relevante gegevens en hebben de leraren een goed zicht op de behandelde leerstof en het gevolgde leertraject. In de overige studierichtingen stellen de teamleden hun planning naar eigen inzicht op. Dat leidt tot een grote verscheidenheid die het onmogelijk maakt om graadoverstijgende verticale leerlijnen op te bouwen of de horizontale vakkensamenhang te garanderen.
- De vakoverschrijdende eindtermen worden niet geïnventariseerd en komen daardoor niet aantoonbaar of bewust in het vakkenonderwijs aan bod.
- De leerlinggerichtheid is groot en in de ateliers heerst een positief leer- en leefklimaat. De lesgevers onderbouwen de leerstof met degelijk uitgewerkt cursusmateriaal, maar in enkele gevallen worden de leerinhouden te leerboek- of cursusgericht aangereikt.
- De organisatie van de GIP staat nog niet op punt. Enkel in Multimedia is de GIP-bundel goed gestoffeerd. De evaluatiecriteria en -procedures worden in de overige studierichtingen veelal onvoldoende helder naar de leerlingen gecommuniceerd, er ontbreken richtlijnen voor het aanleggen van een logboek. Een ander zwak punt is dat de externe jury enkel bij de eindbeoordeling van de proef wordt betrokken.
- De leerlingenevaluatie vertoont eveneens een divergent beeld. Bij gebrek aan een breed gedragen visie varieert de werkbeoordeling van louter productgericht tot weldoordacht procesmatig. Er is geen gemeenschappelijk evaluatie-instrument – inclusief referentiekader - dat de gelijkgerichtheid ondersteunt en de leraren ertoe aanzet om bij de puntentoekenning minstens de cruciale uitvoeringsfasen van een werkstuk in rekening te brengen. Aangezien vanuit de evaluatie niet aantoonbaar naar de leerplandoelstellingen wordt teruggekoppeld, mist zij bovendien validiteit.
- Tijdens de proefwerken wordt leraarafhankelijk nauwelijks gepeild naar verworven inzichten en vaardigheden. Nogal wat examenvragen zijn te eenzijdig gericht op de reproductie van kennis, waardoor het gebrek aan oog voor het geïntegreerde karakter van de leerplannen opnieuw in de verf wordt gezet.
- Hoewel dit al een werkpunt was in het vorige doorlichtingsverslag, beantwoorden de leerlingenstages organisatorisch nog niet aan de vigerende regelgeving[2].

Stuur- en beveiligingstechnieken (TSO III, 3)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte van de studierichting worden in voldoende mate gerealiseerd en nagenoeg alle leerinhouden worden aangeboden. De praktische vaardigheden met betrekking tot camerabewaking komen, omwille van het ontbreken van de aangepaste uitrusting, te weinig aan bod.
- In dit specialisatiejaar streeft de school naar het verhogen van het inzicht van de leerlingen in complexe systemen. Daartoe worden waar nodig de theoretische en technologische aspecten, verworven in de derde graad van de voorafgaande studierichtingen, verdiept. Er bestaat een goed evenwicht tussen de drie componenten van de opleiding: industriële sturingen, beveiligingstechnieken en domotica.
- De opdrachten voor de geïntegreerde proeven sporen met het profiel van de studierichting en het niveau volstaat. De betrokkenheid van de algemene vakken is beperkt.

[2] Omzendbrief so/2002/09

- Via kwaliteitsvolle stages kunnen de leerlingen ervaring opdoen in een werkmilieu dat goed bij hun opleiding aansluit. Een stageactiviteitenlijst, als bijlage van de stageovereenkomst, die voorafgaand aan de stage werd opgesteld door de stagebegeleider (school) en de stagementor (bedrijf) ontbreekt. De stageverslagen vormen echter een goede weergave van de uitgevoerde activiteiten.
- Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch en gestructureerd op. Deze opdracht wordt gedelegeerd naar de betrokken technisch adviseur.
- In de vakwerkgroep overleggen de leraren vooral over de organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces. De pedagogisch-didactische aspecten zoals het uitschrijven van leerlijnen, het gebruik van activerende werkvormen en de evaluatiepraktijk maken in mindere mate deel uit van het overleg.
- De leraren volgen vooral vakgerichte nascholing.
- ICT wordt gepast geïntegreerd in de diverse vakken.
- De school slaagt er in om de materiële uitrusting zowel kwantitatief als kwalitatief op peil te houden. Leraren en leerlingen beschikken over uitstekende didactische opstellingen en werkposten die oordeelkundig worden ingezet en - ondanks de soms krappe ruimte - aanleiding geven tot een degelijke werkplaatsorganisatie.
- De meeste leraren staan garant voor een goede begeleiding van de leerlingen tijdens de lessen en bij het uitvoeren van de labopdrachten en de geïntegreerde proef.
- De leerlingenevaluatie verloopt zeer conventioneel en slechts in beperkte mate gelijkgericht. Men focust, op enkele uitzonderingen na, vooral op het product en weinig op het proces. De evaluatiegegevens worden door de leraren nagenoeg niet gebruikt voor de bijsturing van hun pedagogisch-didactisch handelen. De externe juryleden worden te laat betrokken bij de geïntegreerde proef.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.3.1 Aansluiting arbeidsmarkt

De school besteedt in ruime mate aandacht aan de aansluiting op de arbeidsmarkt.

Vaststellingen

- De school verzamelt gegevens via een jaarlijkse bevraging van de pas afgestudeerden. De respons hierop bedraagt ongeveer 90 %. Een beperkte analyse van de cijfers van het schooljaar 2007-2008 leverde volgende vaststellingen op. Meer dan 90 % van leerlingen uit het BSO volgen een derde leerjaar, de overigen vinden werk. Van de leerlingen die in het derde leerjaar slaagden studeert 14 % verder en is 85 % tewerkgesteld, slechts 1 % is werkzoekend. Van de afgestudeerden van het tweede leerjaar van de derde graad TSO is 31 % tewerkgesteld en studeert 69 % verder. Van de leerlingen die een derde leerjaar volgden is 81 % tewerkgesteld en studeert 19 % verder.
- Een analyse van de resultaten van deze peilingen over meerdere jaren wijst onder meer uit dat de tewerkstelling, die aansluit bij de gevolgde opleiding, beduidend verschilt per studierichting. De hoogste tewerkstellingsgraad binnen het TSO wordt behaald door afgestudeerden uit de studierichtingen Houttechnieken (42 %), Bouwtechnieken (46 %), Podiumtechnieken (52 %) en Autotechnieken (55 %). Multimediatechieken (12 %) en Grafische technieken (21 %) scoren beduidend lager.
- De school organiseert jaarlijks het 'schoolverlatersproject' om de leerlingen administratief voor te bereiden op de tewerkstelling en contact te leren leggen met bedrijfsleiders.

- Om de afstemming op de arbeidsmarkt te bewaken onderneemt de school tal van acties. Zo wordt op het beleidsniveau overleg gepleegd met vertegenwoordigers uit diverse sectoren en is de directeur actief betrokken bij het Regionaal Technologisch Centrum. Daarnaast functioneren in de school een aantal technische commissies die specifiek de materiële zorg van een aantal studiegebieden behartigen. De school heeft een aantal onderwijsconvenanten ondertekend, organiseert het examen VCA-basisveiligheid voor haar leerlingen en biedt, in samenwerking met het onderwijs voor volwassenen, de kans om het attest van Bedrijfsbeheer te behalen.
- Via de jaarlijkse bevraging van de afgestudeerden peilt de school naar eventuele hiaten in de opleiding. Uit deze bevraging blijkt dat 80 % vindt dat de opleiding ruimschoots voldoet. De gesignaleerde en relevante tekorten worden zoveel mogelijk weggewerkt.
- Het beleid stimuleert de contacten met de bedrijven. Tal van bedrijfsbezoeken worden georganiseerd. Leerlingen uit het studiegebied bouw nemen deel aan een bouwkamp. Voor de leerlingen uit de studierichting Werktuigmachines zijn er contacten met buitenlandse bedrijven. Ook via nascholing van leerkrachten, in ondermeer meewerkende bedrijven, en via contractonderwijs in samenwerking met bedrijven betracht de school aansluiting op de arbeidmarkt.
- De school betrekt, zoals voorgeschreven, externe juryleden bij de organisatie van de geïntegreerde proef. De betrokkenheid blijft in een aantal studierichtingen echter beperkt tot het moment van de evaluatie.
- De school organiseert stages voor de leerlingen. De bevindingen van de stagebegeleiders en de leerlingen-stagiair worden echter niet overal systematisch aangewend om de organisatie eventueel bij te sturen. Een aantal administratieve verplichtingen (SO 2002/09) worden niet altijd nageleefd. Zo wordt in een aantal studierichtingen geen stageactiviteitenlijst gehanteerd, worden documenten niet altijd gesigneerd zoals de regelgeving voorschrijft en is niet altijd genotuleerd wie de stagebegeleider is.
- Het werkplekleren vindt ingang, onder meer in de studierichtingen Elektromechanica, Grafische technieken en Stuur- en beveiligingstechnieken.

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg staat aan het begin van een ontwikkelingstraject.

6.1.1.1 Kwaliteitssysteem

Vaststellingen

- In de loop van de laatste jaren worden, al dan niet in samenwerking met externe deskundigen, allerhande enquêtes georganiseerd. De school polst o.a. naar het welbevinden van de leerlingen, de tevredenheid van de ouders en de ervaringen van de nieuwe leraren. Rond het thema evaluatie wordt eveneens onderzoek gevoerd. De verzamelde gegevens worden geanalyseerd, maar de bevindingen leiden nog niet tot gerichte bijsturingen. Kansen om tot bewuste zelfevaluatie en –reflectie op schoolniveau te komen, blijven zo onbenut.
- De eigen visie op onderwijs en opvoeding – toegelicht in het ‘Sprint-traject’ - en een kwaliteitsorganigram zijn de uitgangspunten voor het opzetten van een intern kwaliteitszorgsysteem. Een stappenplan - onderdeel van een kwaliteitshandboek in ontwikkeling – verschaft een overzicht van de domeinen en thema’s waarop de school zich in eerste instantie wil focussen. Bij gebrek aan een samenhangend geheel van operationele doelstellingen, gerichte acties, opvolging en bijsturing is van een integraal en cyclisch systeem echter nog geen sprake. Bestaande richtlijnen, afspraken en instrumenten worden als kwaliteitsindicatoren gebruikt.

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de integratie van onderwijsontwikkeling en –innovatie;
- het operationaliseren van een gedragen visie.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

Vaststellingen

- De school heeft een uitgeschreven visie over de aanvangsbegeleiding van nieuwe leraren.
- Beginnende leraren volgen een breed inscholingstraject en worden goed ondersteund door de schoolorganisatie en de daartoe opgeleide mentor.
- Er is ondersteuning vanuit de vakgroep.
- Nieuwe leraren worden goed opgevangen en begeleid.
- Tijdens het begeleidingstraject is er aandacht voor het effect van geleverde inspanning via lesbezoeken. Met het oog op interne kwaliteitszorg wordt de duurzaamheid van de effecten van het begeleidingstraject nog niet gemeten.
- Bij het veranderen van attributies worden leraren niet steeds voldoende ondersteund of leveren ze zelf onvoldoende inspanningen om de leerplannen optimaal te realiseren.
- Het belang van vakgroepwerking, het gezamenlijk plannen van leerstofbehandeling en leerlijnen en het overleg over geëigende en nieuwe werkvormen worden gepromoot, maar onvoldoende opgevolgd.
- Nieuwe leraren hebben het, onder meer omwille van samenzettingen van klasgroepen, niet gemakkelijk om het klasmanagement in goede banen te leiden.

- Jaarvorderingsplannen en lesmateriaal worden meestal vlot ter beschikking gesteld van de nieuwkomers en van de interimarissen.

6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- De school legt haar nascholingsbeleid niet expliciet vast in een scholingsplan en ze heeft daartoe ook geen visie ontwikkeld.
- De school heeft de individuele professionaliseringsbehoeften van haar personeel niet bevraagd.
- Zij zorgt voor ruime verspreiding van gegevens over het nascholingsaanbod en biedt voldoende faciliteiten.
- Voor de organisatie en planning van de algemeen pedagogische nascholing wordt door de directieleden vooraf overleg gepleegd.
- De deskundigheidsbevordering voor technische en praktijkvakken is intens en gericht op maximale aansluiting bij de arbeidswereld.
- De school inventariseert de nascholingsactiviteiten die de personeelsleden gevolgd hebben en vraagt verantwoording voor de kwaliteit van de gevolgde nascholing.
- Vakgroepwerking, multiplicatie en collegiale visitaties worden niet gepromoot.
- De school stimuleert de vakgroepen om de professionalisering te maximaliseren, maar de respons is vak- en leraarafhankelijk.
- Met het oog op interne kwaliteitszorg legt de school te weinig de effecten vast die zij beoogt met het professionaliseringsbeleid.

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het vooropstellen en bewaken van effecten;
- de integratie van onderwijsontwikkeling en –innovatie;
- het operationaliseren van een gedragen visie.

6.4.2.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- Bij inschrijving stelt men voor elke leerling een zorgfiche op met gegevens over schoolloopbaan, leerstoornissen, gezondheid, gedrag en gezinssituatie. Indien nodig wordt er in samenspraak met het CLB een individueel handelingsplan opgemaakt, waarbij voor de leerling aangeduid wordt welke componenten voor hem/haar van toepassing zijn. Voor leerlingen met leerstoornissen (ca. 250 leerlingen met een faciliteitencontract, voornamelijk dyslexie) heeft de school een gestructureerd beleid en worden Sticordi[3]-maatregelen aangeboden. De gegevens en interventies worden geregistreerd in een goed uitgewerkt leerlingenvolgsysteem.

[3] Sticordi: stimuleren, compenseren, remediëren en dispenseren

- De school stimuleert het welbevinden van de leerling en heeft een planmatige aanpak van leer- en gedragsproblemen, zodat moeilijkheden niet ontaarden en iedereen zich thuis voelt in de school. Verscheidene leraren en personeelsleden van het middenkader hebben zich nageschoold betreffende socio-emotionele begeleiding. Er heerst een aangename sfeer op school waarbij leerlingen leerstof- en taakgericht kunnen werken.
- Leren leren wordt vooral aanzien als een belangrijk element in de leerlingenbegeleiding. De vakgerichte leerlingenbegeleiding is een basisopdracht voor elke leraar. Voor leerlingen met specifieke noden of tekorten zijn er verscheidene initiatieven gaande van individuele extra uitleg tot georganiseerde begeleidingsuren aansluitend op het laatste lesuur voor de hoofdvakken in de eerste en tweede graad. Voor de leerlingen van de eerste en tweede graad zijn er voor de hoofdvakken diverse bijwerkinitiatieven, gaande van individuele extra uitleg tot georganiseerde begeleidingsuren. Sociaal contact en aandacht voor de noden en problemen van de leerlingen staan in het onderwijsconcept centraal. Men tracht proactief te handelen door een zeer open klimaat te scheppen, waarin de leerling snel een aanspreekpunt vindt. Leerlingen kunnen voor individuele leerproblemen ook beroep doen op de leerlingbegeleiders of ondersteund worden via het digitale leerplatform en studietips.
- Op klasniveau zijn er grote verschillen in aanpak. De meeste lessen zijn voldoende gestructureerd, duidelijk gericht op het leerplan, voldoende gevarieerd en gericht op de ontwikkeling van zelfstandig werkende leerlingen.
- Hetzelfde geldt voor het cursusmateriaal en de werkopdrachten. Soms is het goed uitgewerkt en aangepast aan de studierichting, in andere gevallen eerder zwak en onvoldoende afgestemd op de essentie van de leerstof. De leerbegeleiding via de invoering van een digitaal leerplatform is groeiend en heeft al positieve resultaten.
- De leerlingbegeleiders werken onafhankelijk en worden nauw betrokken bij het in- en uitschrijvingsbeleid, de leerlingendossiers, de GON-werking, het dyslexiebeleid, de studiebegeleiding, de leerplichtbegeleiding, de cel leerlingenbegeleiding, de individuele begeleiding, de klassenraden en de oudercontacten.
- Uit gesprekken en verslagen van de remediërende klassenraden blijkt dat er voor sommige vakken nauwelijks sprake is van remediëringsafspraken en -resultaten in de loop van het schooljaar. Er kunnen weinig of geen concrete remediëringsinspanningen aangetoond worden, hoewel die er voor sommige vakken wel zijn. Positief is de goede communicatie via brieven en gesprekken met de ouders bij ernstige gedrags- en leerproblemen.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school heeft recentelijk een visie met betrekking tot evaluatie uitgeschreven. Beleidsmatig werden acties opgestart om de implementatie te stimuleren en de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te optimaliseren.
- De schoolleiding geeft inzake evaluatie veel autonomie aan de vakgroepen en de leraren. Men verwacht dat zij deze opdracht vanuit hun vakbekwaamheid en hun interpretatie van het leerplan autonoom uitvoeren. Verder dienen zij op een evenwichtige wijze rekening te houden met kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, theorie en praktijk, proces- en productresultaten. De evaluatiepraktijk wordt echter nog niet systematisch aangestuurd, zodat er leraar- en vakgroepgebonden grote kwaliteitsverschillen zijn. Over de representativiteit en de validiteit van de evaluatie wordt weinig gereflecteerd. De evaluatieresultaten geven binnen de meeste vakgroepen geen aanleiding tot een kritische analyse om het onderwijs- en leerproces bij te sturen.
- Over het algemeen verloopt de evaluatie op zeer conventionele wijze en is er slechts in beperkte mate aandacht voor eigentijdse evaluatiemethodes, geënt op recente leerplanconcepten zoals het competentieontwikkelend leren en het geïntegreerd en projectmatig werken. Productevaluatie overheerst op de evaluatie van het proces. De voorbeelden van goede praktijk uit het experiment modulair onderwijs worden niet meer geïmplementeerd.

- Over de praktische en organisatorische elementen van de evaluatie bestaan heel wat afspraken, maar over de pedagogisch-didactische aspecten nagenoeg niet. Hier en daar werden enkele voorbeelden van goede praktijk opgemerkt.
- In de evaluatiepraktijk is er nog ruimte voor het ontwikkelen en hanteren van relevante, transparante en gelijkgerichte evaluatie-instrumenten. Er is nood aan het vooropstellen en het meten van effecten, het opvolgen van gemaakte afspraken en het nemen van gepaste bijsturingsinitiatieven. Momenteel is er nog niet voldoende draagkracht aanwezig om via een gericht nascholingbeleid vernieuwende evaluatiestrategieën te implementeren.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De globale organisatiestructuur en het ruime studieaanbod.
- De integratie van ICT en de implementatie van nieuwe technologieën.
- De inspanningen om de materiële uitrusting voor PV/TV te actualiseren.
- De constructieve en respectvolle omgang met de leerlingen.
- De aandacht, de zorg en de ondersteuning van het leerproces.
- De vakbekwaamheid van heel wat personeelsleden.
- De aanvangsbegeleiding van de leraren.
- De aansluiting en de afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het toezicht op de leerplanrealisatie.
- Het spanningveld tussen het beleid en het uitvoerend niveau.
- Het aansturen, het implementeren en het multipliceren van algemeen pedagogische en vakdidactische nascholing.
- Het toepassen van meer leerplangerichte en gedifferentieerde evaluatiepraktijk.
- De stageadministratie en -begeleiding.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie voor:

- PV/TV Autotechniek in Auto BSO III
- PV/TV Carrosserie in Carrosserie BSO III
- PV/TV Carrosserie in Carrosserie- en spuitwerk BSO III, 3

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting		DL-f	Voldoet niet: Basis-vorming	Voldoet niet: Keuze/Specifiek
Derde graad BSO Auto	Auto	J		X
Derde graad BSO Auto	Auto-elektriciteit	J		
Derde graad BSO Auto	Carrosserie	J		X
Derde graad BSO Auto	Carrosserie- en spuitwerk	J		X
Derde graad BSO Bouw	Schilder-decorateur	J		
Derde graad BSO Bouw	Schilderwerk en decoratie	J		
Derde graad BSO Grafische communicatie en media	Drukken en afwerken	J		
Derde graad BSO Grafische communicatie en media	Meerkleurendruk-drukwerkveredeling	J		
Derde graad BSO Hout	Houtbewerking	J		
Derde graad TSO Grafische communicatie en media	Multimedia	J		
Derde graad TSO Grafische communicatie en media	Printmedia	J		
Derde graad TSO Hout	Houttechnieken	J		
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica	J		
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Industriële wetenschappen	J		
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Podiumtechnieken	J		
Derde graad TSO Mechanica-elektriciteit	Stuur- en beveiligingstechnieken	J		

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Gabriël Poppe

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Jozef Loridan